

Қазақстан 2050

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ
FACULTY OF GEOGRAPHY AND ENVIRONMENTAL SCIENCES

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 6-8 сәуір 2021 жыл

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 6-8 апреля 2021 года

MATERIALS

International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 6-8, 2021

ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ
FACULTY OF GEOGRAPHY AND ENVIRONMENTAL SCIENCES

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 6-8 сәуір 2021 жыл

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 6-8 апреля 2021 года

MATERIALS

of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMİ»

Almaty, Kazakhstan, April 6-8, 2021

Алматы
«Қазақ университеті»
2021

«ГЕОГРАФИЯ, ЖЕРГЕ ОРНАЛАСТЫРУ ЖӘНЕ
КАДАСТРДЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ» СЕКЦИЯСЫ

СЕКЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ГЕОГРАФИИ,
ЗЕМЛЕУСТРОЙСТВА И КАДАСТРА»

SECTION «ACTUAL ISSUES OF GEOGRAPHY,
LAND MANAGEMENT AND CADASTRE»

**ГЕОЖҮЙЕЛЕР МЕН ГЕОАҚПАРАТТЫҚ КАРТОГРАФИЯЛАУ СЕКЦИЯСЫ
СЕКЦИЯ ГЕОСИСТЕМЫ И ГЕОИНФОРМАЦИОННОЕ КАРТОГРАФИРОВАНИЕ
SECTION GEOSYSTEMS AND GEOINFORMATIONAL MAPPING**

<i>Алтысбай М.А.</i> Применение данных дистанционного зондирования для мониторинга затопленных сельскохозяйственных угодий	94
<i>Алтысбай М.А.</i> Использование материалов космических съемок для оценки степени воздействия мелиоративных мероприятий на природную среду	95
<i>Куан Н.Т.</i> ГАЖ технологияларының негізінде опырылма үрдістеріне мониторинг жүргізу	96
<i>Құдайберген М.Т.</i> Белсенді координаттық-гравитациялық негіз	97
<i>Құдайберген С.А.</i> Сандық мәліметтер негізінде ArcGIS бағдарламасында Тиссен полигоны әдісін қолданып карта құрастыру (Рудный қаласының мысалында)	98
<i>Қырғызбай Қ.Т.</i> Агроландшафттардың сандық карталарын Web жүйесінде интеграциялау	99
<i>Қырғызбай Қ.Т.</i> Исследование взаимосвязи компонентов агроландшафта с использованием ГИС-технологий.....	100
<i>Мукашев Ж.К.</i> Геоақпараттық картографиялауды қолдана отырып Семей сынақ полигон аумағына тиесілі жерлерді аймақтарға бөлу мәселесі	101
<i>Болатбек Ш.Ә.</i> Атасу-Алашанқай бағытындағы №8 мұнай айдау станциясындағы мұнай құбырларын қайта қалпына келтіру кезіндегі геодезиялық жұмыстар	102
<i>Тасжанова А. Г.</i> Геомаркетинг және оның қоңақ үйдің орналасуын бағалауда қолданылуы.....	103
<i>Жеңісова Н.Е.</i> Семей сынақ полигонының топырақ деградациясын RUSLE үлгісі арқылы талдау	104
<i>Жәми А.А.</i> Жол жамылғысының конструктивтік қабаттарын орналастыру және геодезиялық бақылау	105
<i>Жәми А.А.</i> Автокөлік жолдары құрылысындағы технологиялық процестердің дәлдігін геодезиялық тұрғыдан есептеу жұмыстары	106

ТУРИЗМДЕГІ ГЕНДЕР ЗЕРТТЕУЛЕРІНІҢ ШЕТЕЛ ТӘЖІРИБЕСІНЕ ШОЛУ

Бектұрсын С.,

Абдеева Ш.Т. жетекшілігінде

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
e-mail: stalifa2527@gmail.com

Гендерлік ұғым батыстық феминизмнің екінші толқынынан пайда болды. Әлеуметтік мәдениеттің гендердегі рөлін атап көрсету үшін феминистер сол кезде халықты екі мағынадағы жынысты ажыратуға үнеделді: бірі – биологиялық жыныс, яғни еркек пен әйел арасындағы анатомиялық айырманы білдіретін термин, екінші бұл гендер – әлеуметтік мәдениеттің негізінде құрылған жыныс. Бұнда ерлер мен әйелдер арасындағы биофизиологиялық айырмашылықтармен ғана шектемей, сонымен қатар жыныстар арасындағы қатынасты әлеуметтік иерархия мен билік қатынастары тұрғысынан көрсетеді.

Туризм саласында гендерлік мәселелер 1970-жылдардан бастап зерттеле басталды. Ғалым Vivian Kinnaird пен Derek Hallгін «Туризм: гендерлік тұрғыдан талдау» атты еңбектері туризмде гендер мәселелерін қарастырған алғашқы зерттеулер болды.

1991 жылдан бастап туризмдегі гендерлік зерттеулер біртіндеп көптеген басқа сала ғалымдарының назарын аударма бастады және көптеген зерттеу нәтижелері қол жеткізді, бірақ олардың көпшілігі сипаттамалық зерттеулер болып табылды. Қазіргі күні туризмде гендерлік зерттеулерді келесі бағыттарда қарастыруға болады:

- туристің гендерлік айырмашылығы. Бұл бағыттағы зерттеулер негізінен туристердің тұрғысынан, ерлер мен әйелдердің туристік мінез-құлқын, туристік бейімділігін, саяхат әсерлерін, туристік бағалау және т.б айырмашылықтарын қарастырды;
- туризмде қабылдаушы қызметкерлерінің жынысы. (Gendered host employee in tourism). Бұл кезеңде әлеуметтанушы, антропология және этнология ғалымдары туризмдегі гендерлік мәселелер бойынша туристік бағыттағы қауымдастықтар, туристік практиктер, кәсіпкерлер, ауыл туризмімен айналысатындар және т.б. арасында зерттеулерді жүргізді;
- туристің жынысын ескере отырып, туристік нарықты зерттеу (Gendered tourist marketing). Ғалымдар туристік нарықтағы әйелдердің рөлі, имиджі және мәртебесі тұрғысынан ерлер мен әйелдердің әртүрлі маркетингтік стратегиялары бойынша зерттеулер жүргізді.

Уақыт тұрғысынан Туризм мен гендерлік зерттеулерді шамамен бес кезеңге бөлуге болатындығын «Туризмді зерттеу шежіресі» (The Annals of Tourism Research) индексінен көруге болады:

- 1) әйелдер туралы зерттеу қарастырылмаған кезең (1970 ж. дейін). 1970-жылдарға дейін бірде-бір ғалымдар туризмдегі әйелдерге назар аудармады; 2) зерттеуге әйелдердің қосылуы (1970-1980 жж.) 20-ғасырдың жетпісінші жылдарының орта шенінен бастап әйел туристердің санының артуына баланысты біртіндеп ғалымдардың назарын аударма бастады; 3) қос жыныстық айырмашылықтарды сипаттайтын зерттеу кезеңі (1980 жылдардың аяғы мен 1990 жылдардың ортасы); 4) феминистік зерттеу кезеңі. (1990 жылдардың ортасынан 21 ғасырдың басына дейін) Осы кезеңде көптеген ғалымдар әйел туристердің қажеттіліктері ескерілмей тұрғанын, әйелдердің туризмнен шеттетіндігін байқады, сондықтан олар әйелдер ұшырайтын қиыншылықтар мен шектеулерге, теңсіздікке және басқа да жағымсыз факторларға назар аударды; 5) Нақты гендерлік зерттеу кезеңдері (XXI ғасырдан кейін). Осы кезеңдегі зерттеулер алғашқы төрт кезеңге негізделі отырып, әр түрлі бағытта зерттеу перспективалары мен зерттеу тақырыптарын тереңдеті түсті.

Қазақстанда туризмді гендерлік тұрғыдан зерттеу әліде ғалымдардың назарын аудармаған, сондықтан бұл мәселе туризм саласындағы ғалымдардың алдында тұрған маңызды міндет деп айтуға болады.

